

YILLARI SÂRİ İNŞAAT İŞLERİ HAKEDİŞ ÖDEMELERİNDEN GELİR VERGİSİ KESİNTİSİ YAPILMAMASI KAMU ZARARI

Gelir Vergisi Kanunu'nun "Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işleri" başlıklı 42 nci maddesinde;

"Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarım işlerinde kar veya zarar için bittiği yıl kati olarak tespit edilir ve tamamı o yılın geliri sayılarak, mezkûr yıl beyannamesinde gösterilir. Mükellefler bu madde kapsamına giren hallerde her inşaat ve onarım işinin hasılat ve giderlerini ayrı bir defterde veya tutmakta oldukları defterlerin ayrı sayfalarında göstermeye ve düzenleyecekleri beyannameleri işlerin ikmal edildiği takvim yılını takip eden yılın mart ayı sonuna kadar vermeye mecburdurlar." 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Vergi kesintisi" başlıklı 15 inci maddesi ilk fıkrasında ise: *"Kamu idare ve kuruluşları, iktisadî kamu kuruluşları, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilânço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler; kurumlara avanslar da dâhil olmak üzere nakden veya hesaben yaptıkları aşağıdaki ödemeler üzerinden istihkak sahiplerinin kurumlar vergisine mahsuben % 15 oranında kesinti yapmak zorundadırlar:"* Denilmektedir. Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre; *"Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemeleri"* aynı fıkranın a bendinde vergi kesintisi yapılacak işler arasında sayılmıştır. 12.01.2009 tarih ve 2009/14594 karar sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi eki kararın 1 inci maddesinde; *"5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesi uyarınca kurumlara yapılan bazı*

ödemelere ilişkin vergi kesintileri oranları aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir. “Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinde %3” İfadesi yer almaktadır. Başka bir ifade ile, Bakanlar Kurulu Kararının anılan hükmü uyarınca kamu kurumları, birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarım işlerinin karşılığı olarak sermaye şirketlerine avanslar da dâhil olmak üzere nakden veya hesaben yaptıkları ödemeler üzerinden istihkak sahiplerinin kurumlar vergisine mahsuben %3 oranında kesinti yapacaklardır. Diğer taraftan, Sayıştay Genel Kurulu’nun 02.06.1966 tarih ve 3122 karar nolu kararında ise; “İşe başlandığı yıl içinde bitirilmesi sözleşmesinde öngörülen inşaat ve onarım işlerinin herhangi bir sebeple ertesi yıla sirayeti halinde, sirayet keyfiyeti takvim yılı sona ermeden idare ile müteahhit arasında ek anlaşma ile kararlaştırılmışsa bu tarihten, böyle bir anlaşmanın mevcut olmamasına rağmen herhangi bir sebeple ertesi yıla sirayet ettirilmişse – ilk yıla ait istihkak hariç- müteakip takvim yılı başından itibaren ödenecek istihkaklardan gelir vergisi kesilmesi gerektiği” belirtilmektedir. **Örnek Sayıştay Kararında(4. Daire, 15.3.2018 tarih ve 177 sayılı karar);** Depo Yapım İşleri de, başlangıçta 2016 yılında başlatılıp bitirilmesi planlanan bir iş iken, 19.12.2016 tarihinde işin kapsamı içerisindeki zemin epoksi kaplama imalatının yapılmasının koşullarının bulunmaması nedeniyle anılan imalatın, 30.03.2017 tarihinden sonra yapılmasına, yüklenici ile anlaşarak karar verilmesi suretiyle, 19.12.2016 tarihinden itibaren iş, yıllara yaygın iş haline gelmiştir. Dolayısıyla bu tarihten itibaren yapılacak her ödemedeki gelir vergisi tevkifatının yapılması İdare açısından yasal bir zorunluluktur. Söz konusu kesinti yapılmamak suretiyle, İdarece yükleniciye mevzuatında öngörülenin üzerinde bir ödeme bulunulmuştur. **Ancak, stopaj uygulaması bir vergi güvenlik aracı olup, nihai ve kesin bir vergilendirme işlemi değildir.** Yıllara sâri işlerin geliri işin bittiği yılın vergi beyannamesine dahil edilip kesilen vergiler de mahsup edilmek suretiyle nihai vergi olarak ödenecektir. Bu yüzden, mükellefin kesilmeyen vergiyi işin bittiği yılda beyan ederek ödemiş olması da ihtimal dâhilindedir. Diğer taraftan, **yapılmayan vergi tevkifatı**

geliri genel bütçe gelirlerinden olup, söz konusu tevkifat tutarı İdare gelirleri arasında yer almamaktadır. Dolayısıyla, İdare bütçesi açısından bir kamu zararı oluşmamaktadır. Bu itibarla, süresi sözleşmede 2016 yılı içerisinde başlayıp bitecek şekilde belirlenen işin, 19.12.2016 tarihinden itibaren yıllara yaygın iş haline gelmesine rağmen, yükleniciye bu tarihten sonra yapılan hakediş ödemesinden gelir vergisi kesintisinin yapılmamasında, İdare bütçesi açısından bir kamu zararı oluşmadığından..... İçin ilişik bulunmadığına,]]>